

ҚОНУНИ КОНСТИТУТСИОНИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

(Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1994, № 13, мод. 195;
Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1999, № 9, мод. 238; с.
2005, № 12, мод. 626; с. 2018, № 2, мод. 60, №9-10, мод. 580)

(Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.1999 № 834, аз 28.12.2005 № 140, аз 21.02.2018
№ 1507, аз 19.07.2019 № 1638)

I. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ҳуқуқи интихоботи умумӣ, баробар ва мустақим бо овоздиҳии пинҳонӣ интихоб мешавад.

Шахсе ба номзадии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шуда метавонад, ки танҳо шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад, синни ӯ аз 30 кам набуда, дорои таҳсилоти олий бошад, забони давлатиро донанд ва дар ҳудуди ҷумҳурӣ на камтар аз 10 соли охир истиқомат дошта бошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Қисми сеюм ва чоруми модда хориҷ карда шуд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Вайрон кардани талаботи ин модда боиси безъятибор дониста шудани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мегардад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Моддаи 1(1). Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

(*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*)

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни конститусионии мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 2. Ҳуқуқи интихоботи шаҳрвандон

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки то рӯзи интихобот ба синни 18 расидаанд, қатъи назар аз миллат, наҷод, чинс, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ, таҳсил ва молу мулк ҳуқуқи дар интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок карданро доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Шаҳрвандоне, ки аз тарафи суд ғайри қобили амал дониста шудаанд ва ё мувофиқи ҳукми суд ҷазои маҳрум сохтан аз озодиро адо мекунанд, ҳуқуқи дар интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок карданро надоранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ҳар гуна маҳдудкунии ҳуқуқи интихоботи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайр аз ҳолатҳое, ки Қонуни конститусионии мазкур пешбинӣ кардааст, манъ аст (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 3. Принципҳои гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маъракаи пешазинтихоботӣ овоздиҳӣ дар интихоботи Президенти Ҷумҳурӣ ихтиёрӣ ва дар асосҳои баробар иштирок мекунанд.

Овоздиҳӣ дар интихоботи Президенти Ҷумҳурӣ пинҳонӣ мебошад ва шаҳрвандон онро бевосита амалӣ менамоянд. Ҳар шаҳрванд як овоз дорад.

Назорат ба изҳори иродаи шаҳрвандон мумкин нест.

Моддаи 4. Ошкорбаёнӣ дар тайёри ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки дар ташкил ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок мекунанд, фаъолияти худро шаффоф ва ошкоро амалӣ менамоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хизбҳои сиёсӣ, иттифоқҳои касаба, дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, коллективҳои меҳнатӣ ва шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи озодона ташвиқот бурданро кафолат медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ташвиқот дар рӯзи овоздиҳӣ манъ аст.

Ҳамаи қарорҳои мақомоти дахлдор оид ба тайёри ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми ҳафт рӯз аз лаҳзаи қабул шуданашон нашр ва ба воситаи радио ва телевизион пахш карда мешаванд.

Комиссияҳои интихоботӣ дар бораи ҳайати худ, маҳалли ҷойгиршавии участкаҳои интихоботӣ, вақти кори он ва руйхати интихобкунандагон ба аҳоли сари вақт хабар медиҳанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар вақти маҷлисҳои комиссияҳои интихоботӣ, ҳангоми овоздиҳӣ, вақти ҳисобкунии овозҳо дар участкаҳои интихоботӣ, инчунин ҳангоми муайян кардани натиҷаи овоздиҳӣ ҳуқуқ доранд як нафари намоienda аз хизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, аз мақомоти намоiendaгии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Маҷлиси намоiendaғони вакилони Маҷлисҳои вакилони ҳалқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзадҳоро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардаанд, намоiendaғони воситаҳои ахбори омма ва дар сурати зарурат мушоҳидон аз давлатҳои дигар ва ташкилотҳои байналмилалӣ иштирок намоienda. Намоiendaгон бояд ҳуҷҷатеро, ки аз тарафи ташкилотҳои онҳоро фиристода ва ваколатҳои онҳоро тасдиқ карда дода шуда, ки шакли онро Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ муайян кардааст, дошта бошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Ҳизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, мақомоти намоiendaгии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Маҷлиси намоiendaғони Маҷлисҳои вакилони ҳалқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзадҳоро ба мансаби Президенти пешбарӣ кардаанд, камаш даҳ рӯз пеш аз интихобот дар бораи намоiendaҳои худ ба комиссияҳои интихоботии ҳавзавӣ хабар медиҳанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Даҳолати мустақим ё ғайримустақими намояндагон ва мушоҳидони миллию байналмилалӣ дар чараёни овоздиҳӣ ва фаъолияти комиссияҳои интихоботӣ манъ аст (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Моддаи 4(1). Мақом ва ваколатҳои мушоҳидони миллӣ
(*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*)

Ҳизбҳои сиёсии ҷумҳурӣ, ки бо тартиби муқарраркардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудаанд, Федератсияи иттифокҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, инчунин Маҷлиси намояндагони вакилони Маҷлисиҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҳуқуқ доранд бо тартиби муқарраргардида рӯйхати мушоҳидони миллиро ба комиссияҳои дахлдори ҳавзавии интихобот барои бақайдгирӣ пешниҳод намоянд. Мушоҳидони миллӣ дар рӯзи интихобот дар биноҳои овоздиҳӣ рафти интихоботро мушоҳида мекунанд.

Фаъолияти мушоҳидони миллӣ баъди бо қарори комиссияҳои дахлдори ҳавзавии интихобот тасдиқ гардидани рӯйхати онҳо оғоз ёфта, пас аз эълон гардидани натиҷаи пешакии интихобот қатъ мегардад.

Мушоҳидони миллӣ ҳуқуқ доранд:

- бо рӯйхати интихобкунандагон шинос шаванд; - дар ҳонаи овоздиҳӣ аз оғоз то анҷоми кори комиссияи участкавии интихобот ҳузур дошта бошанд;

- супоридани бюллетенҳои овоздиҳиро ба интихобкунандагон мушоҳида кунанд;

- ҳангоми овоздиҳии интихобкунандагон берун аз ҳуҷраи овоздиҳӣ ҳузур дошта бошанд;

- ҳисоби шумораи бюллетенҳои аз ҳисоб баровардашуда, бюллетенҳои дар қуттии овоздиҳӣ мавҷудбуда, ҳисоби овозҳои интихобкунандагонро дар шароите, ки ба мушоҳидаи чараёни ҳисоби бюллетенҳои овоздиҳӣ имкон медиҳад, мушоҳида намоянд;

- бо протоколҳои комиссияҳои участкавии интихобот оид ба натиҷаи овоздиҳӣ ва комиссияҳои ҳавзавии интихобот дар бораи натиҷаи интихобот шинос шаванд;

- аз қарор ва амали (беамалии) комиссияи интихобот ба комиссияи болоии интихобот ва ё суд шикоят намоянд;

- ҳангоми ҳисоби такрории овозҳои интихобкунандагон дар комиссияҳои дахлдори интихобот ҳузур дошта бошанд.

Мушоҳидони миллӣ ҳуқуқ надоранд:

- бюллетенҳои овоздиҳиро ба интихобкунандагон супоранд;

- бо хоҳиши интихобкунанда барои гирифтани бюллетен имзо гузоранд;

- бо хоҳиши интихобкунанда бюллетенро пур кунанд;

- амале содир намоянд, ки махфӣ будани овоздиҳиро ҳалалдор созад;

- бевосита дар ҳисоби бюллетенҳо, ки аз тарафи аъзои комиссияи интихобот анҷом дода мешавад, иштирок намоянд;

- амале содир намоянд, ки ба кори комиссияи интихобот монеа шавад ва ё дар қабули қарори комиссияи дахлдори интихобот иштирок намоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 4(2). Мақом ва ваколатҳои мушоҳидони байналмилалӣ
(Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507)

Бо мақсади мушоҳидаи интиҳобот, гузарондани он дар шароити шаффоф ва ошкоро, мушоҳидони байналмилалӣ даъват карда мешаванд.

Фаъолияти мушоҳидони байналмилалӣ баъди аккредитатсияи онҳо аз ҷониби Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз ёфта, пас аз эълон гардидани натиҷаи пешакии интиҳобот қатъ мегардад.

Мушоҳидони байналмилалӣ ҳангоми доштани даъватнома бо тартиби муқарраргардида дар Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия карда мешаванд. Даъватнома аз ҷониби Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон баъди нашри расмӣ қарор дар бораи таъини рӯзи интиҳобот фиристода мешавад.

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ ба мушоҳидони байналмилалӣ дар бораи аккредитатсияи онҳо шаҳодатномаи намунаи муқарраргардидаро медиҳад. Шаҳодатномаи мазкур ба мушоҳидони байналмилалӣ ҳуқуқ медиҳад, ки рафти омодагӣ ва гузарондани интиҳоботро мушоҳида намоянд. Мушоҳидони байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон зери ғимояи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд.

Мушоҳидони байналмилалӣ фаъолияти худро мутобиқ ба талаботи Қонуни конституционии мазкур озодона анҷом медиҳанд. Таъминоти моддию молиявии фаъолияти мушоҳидони байналмилалӣ аз ҳисоби тарафе, ки онҳоро фиристодааст ё аз ҳисоби маблағи ҳуди онҳо анҷом дода мешавад.

Мушоҳидони байналмилалӣ ҳуқуқ доранд:

- санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва санадҳои дигареро, ки чараёни интиҳоботро танзим менамоянд, дастрас намоянд;
- бо ҳизбҳои сиёсӣ, ки дар интиҳобот ширкат доранд ва бо номзадҳои алоҳида воҳӯрии расмӣ доир намоянд;
- дар участкаи интиҳоботӣ ва бинои овоздиҳӣ, аз ҷумла дар рӯзи овоздиҳӣ ҳузур дошта бошанд;
- чараёни овоздиҳӣ, ҳисоби овозҳо ва муайян намудани натиҷаи онҳоро дар шароите, ки ба мушоҳидаи ҳисоби бюллетенҳо имкон медиҳад, мушоҳида намоянд;
- бо натиҷаи баррасии шикоятҳо (аризаҳо) ва эродҳо вобаста ба вайрон кардани қонунгузорӣ оид ба интиҳобот шинос шаванд;
- ба намояндагони комиссияҳои интиҳобот бе даҳлат ба кори онҳо оид ба мушоҳидаҳои ҳудудашон иттилоъ диҳанд;
- баъди ба анҷом расидани овоздиҳӣ ақидаи худро оид ба омодагӣ ва гузарондани интиҳобот ошкоро изҳор намоянд;
- оид ба мушоҳидаи чараёни интиҳобот ба Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳулосаи худро пешниҳод кунанд. Мушоҳидони байналмилалӣ ҳуқуқ надоранд:
  - ҳангоме, ки интиҳобкунанда дар бюллетенҳои интиҳобот қайдҳои худро мегузорад, дар ҳуҷраи овоздиҳӣ ҳозир бошанд;
  - ба интиҳобкунандагон таъсир расонанд, ягон ҳел мавод ё адабиёти тарғиботӣ паҳн намоянд;

- нисбат ба ҳизбҳои сиёсӣ, номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё тартиби гузарондани интихобот афзалиятеро баён намоянд;
- аз интихобкунандагон ба тарафдории кӣ овоз додани онҳоро пурсанд;
- дар ҳулосаи худ аз ҳолатҳое, ки бо ҳуччатҳо асоснок нагардидаанд ва қобили санҷиш нестанд, истифода баранд;
- мақоми ҳудро барои содир кардани амале, ки ба мушоҳидаи рафти интихобот вобаста нест, истифода баранд.

Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати аз тарафи мушоҳидони байналмилалӣ риоя нагардидани қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, принсипҳо ва меъёрҳои аз тарафи умум эътирофшудаи ҳуқуқи байналмилалӣ аккредитатсияи онҳоро бекор менамояд.

Мушоҳидони байналмилалӣ уҳдадоранд:

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, риоя намоянд;
- бо худ шаҳодатномаи мушоҳиди байналмилалӣро дошта бошанд ва онро бо талаби комиссияи интихобот нишон диҳанд;
- вазифаҳои ҳудро дар асоси принсипҳои бетарафии сиёсӣ, беғаразӣ, ҳуддорӣ аз изҳори ҳама гуна афзалият, баҳодихӣ ба фаъолияти комиссияҳои интихоботӣ, мақомоти давлатӣ ва мақомоти дигар, шахсони мансабдор ва иштирокчиёни дигари чараёни интихобот анҷом диҳанд;
- ба чараёни интихобот даҳлат нақунанд;
- ҳулосаҳои ҳудро дар асоси мушоҳида ва маводи воқеӣ таҳия намоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 5. Таъминоти моддии интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳароҷоти вобаста бо тайёри ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузорӣ карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Раиси шаҳр, ноҳия дар асоси пешниҳоди комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба ташкили участкаҳои интихобот дар муддати се рӯз ҳар як участкаи интихоботиро барои гузарондани интихобот бо бино роӣгон таъмин менамояд. Биноҳо ва таҷҳизоти корхонаҳо ва ташкилотҳои ғайридавлатӣ барои кори комиссияи интихоботӣ дар асоси иҷора аз ҳисоби маблағи буҷети ҷумҳуриявӣ истифода бурда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Ҳама гуна иштироки мустақим ва ё ғайримустақими давлатҳо ва созмонҳои хориҷӣ, шахсони ҳуқуқӣ ва шаҳрвандони хориҷӣ дар маблағгузорӣ ва намуди дигари дастгирии моддии маъракаи интихоботии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

II. ТАШКИЛ ВА ГУЗАРОНИДАНИ ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 6. Таъин намудани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи чаласаи якҷояи Маҷлиси милли ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон на дертар аз ду моҳи ба охир расидани муҳлати ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар сурати пеш аз муҳлат қатъ гардидани ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҳлати се моҳ интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

Хабар дар бораи рӯзи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар матбуот чоп карда мешавад.

Моддаи 7. Ташкили интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ташкили интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи комиссияҳои интихоботӣ гузошта мешавад. Комиссияҳои интихоботӣ ба таври дастаҷамъӣ кор мекунанд. Тайёри ва гузаронидани интихобот аз тарафи комиссияҳои интихоботӣ шаффоф ва ошкоро амалӣ карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 8. Ташкили ҳавзаҳои интихоботӣ

Ҳавзаҳои интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ ташкил карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Рӯйхати ҳавзаҳои интихоботӣ бо зикри ҳудудҳои онҳо ва шумораи интихобкунандагон аз тарафи Комиссияи марказии интихоботӣ ва раёйпурсӣ на дертар 50 рӯз пеш аз интихобот чоп карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 9. Ташкили участкаҳои интихоботӣ

Участкаҳои интихоботӣ аз тарафи Комиссияи ҳавзавии интихоботӣ бо пешниҳоди раисони шаҳру ноҳияҳо на дертар аз 40 рӯз пеш аз рӯзи интихобот аз ҳисоби аз 20 то 3000 интихобкунанда дар як участка ташкил карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Участкаҳои интихоботӣ бо назардошти ҳудудҳои ноҳияҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳои шаҳрӣ бо мақсади фароҳам соختани шароити бештари муносиб барои интихобкунандагон ташкил карда мешаванд. Участкаҳои интихоботӣ инчунин дар қисмҳои ҳарбӣ ташкил карда шуда, мувофиқи маҳалли воқеъгардидаи қисмҳо ба ҳавзаҳои интихоботӣ дохил мешаванд. Ҳудудҳои участкаҳои интихоботӣ набояд сарҳадҳои ҳавзаҳои интихоботиро бурида гузаранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Участкаҳои интихоботи метавонанд дар дармонгоҳҳо, хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дигар муассисаҳои таъбибатӣ, дар маҳалли буду боши шаҳрвандон, ки дар ноҳияҳои дурдаст ва душворгузар воқеъ гардидаанд, ташкил карда шаванд. Ин участкаҳои интихоботӣ ба ҳавзаҳои интихоботи мувофиқи маҳалли воқеъгардидашон дохил мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Комиссияҳои ҳавзавии интихоботӣ бохабаркунии интихобкунандагонро дар бораи ҳудудҳои ҳар участкаи интихоботӣ бо зикри маҳалли ҷойгиршавии комиссияи участкавии интихоботӣ ва бинои овоздиҳӣ ташкил менамоянд.

Бинои овоздиҳии ҳар участкаи интиҳоботи Раиси шаҳр, ноҳия чудо мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Дар назди сафоратхонаҳо ва консулгарихои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ (минбаъднамояндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ) участкаҳои интиҳобот бо пешниҳоди Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон бе назардошти талаботи қисмҳои яқум ва дуҷуми моддаи мазкур ташкил карда шуда, вазифаҳои раиси комиссияи участкавии интиҳоботро роҳбари намояндагии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлати хориҷӣ иҷро менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Масъалаи ба ҳавзаи интиҳоботӣ бақайдгирии участкаи интиҳоботӣ, ки дар хориҷи Тоҷикистон воқеъ гардидааст, аз тарафи Комиссияи марказии интиҳоботӣ ва раёйпурсӣ ҳал карда мешавад.

III. КОМИССИЯҲОИ ИНТИХОБОТӢ ОИД БА ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 10. Низоми комиссияҳои интиҳоботӣ

(*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*)

Барои ташкил ва гузаронидани интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон комиссияҳои зерин таъсис дода мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*):

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*);

Комиссияи ҳавзавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*);

Комиссияи участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Моддаи 11. Комиссияи Марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон чун мақоми доимоамалкунанда мувофиқи Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи интиҳобот ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ташкил мегардад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Фаъолияти Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистонро қонун танзим менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 12. Ваколатҳои Комиссияи марказии интиҳоботӣ ва раёйпурсӣ

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дорои чунин ваколатҳо мебошад:

1) дар тамоми ҳудуди ҷумҳурӣ ба иҷрои Қонуни конституционии мазкур назорат мекунад ва татбиқи яхелаи онро таъмин менамояд, дар ҳудуди ваколатҳои худ оид ба масъалаҳои ташкили интиҳобот қарор қабул мекунад, дастурамал мебарорад ва тавзеҳот медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*);

2) ҳавзаҳои интиҳоботӣ ташкил медиҳад, онҳоро номгузорӣ ва рақамгузорӣ мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

3) комиссияи ҳавзавии интиҳобот ташкил медиҳад ва дар бораи маҳалли ҷойгиршавии онҳо маълумот нашр менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*);

4) ба кори комиссияи интиҳоботӣ роҳбарӣ мекунад, тартиби ба ҳайати онҳо дохил намудани тағйиротро муайян мекунад, қарорҳои комиссияҳои ҳавзавии интиҳоботӣ оид ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар сурате, ки бо Қонуни конститутсионии мазкур ихтилоф дошта бошанд, бекор менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

5) масъалаҳои ба қайди ҳавзаи интиҳоботӣ гирифтани участкаҳои интиҳоботиро, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил мешаванд, ҳал мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

6) барои иштироки номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маъракаи интиҳоботӣ шароити баробар муҳайё месозад;

7) тартиби иштироки мушоҳидони миллӣ ва байналмилалӣ, намояндагони воситаҳои ахбори оммаи хориҷӣ ва маҳаллиро дар маъракаи интиҳоботӣ бо қарори худ муқаррар мекунад ва онҳоро бо шаҳодатномаи дахлдор таъмин менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

8) бо тартиби муқарраргардида маблағҳоро дар байни комиссияҳои интиҳоботӣ тақсим мекунад, ба таъмин карда шудани комиссияҳои интиҳоботӣ бо бино, нақлиёт ва воситаҳои алоқа назорат мекунад, дигар масъалаҳои таъминоти моддию техникии интиҳоботро ҳал менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

9) шакл ва матни бюллетени интиҳоботро оид ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, рӯйхати интиҳобкунандагон, варақаҳои интиҳобот, протоколҳои маҷлисҳои Комиссияҳои интиҳоботӣ, дигар ҳуҷжатҳои интиҳобот, намунаҳои қуттиҳои интиҳобот ва мӯҳри комиссияҳои интиҳоботӣ, тартиби ҳифзи ҳуҷжатҳои интиҳоботиро муқаррар мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

10) ахбороти роҳбарони вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ ва идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлати, дигар мақомоти давлатӣ ва мақомоти идтиҳодияҳои ҷамъиятиро оид ба масъалаҳои вобаста ба тайёри ва гузаронидани интиҳобот мешунавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*);

11) номзадҳоро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд мегирад, натиҷаҳои интиҳоботро дар тамоми ҷумҳурӣ ҷамъбаст менамояд, маълумотро доир ба ҷамъбасти интиҳобот дар матбуот ҷоп мекунад, Президенти интиҳобшудаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба қайд мегирад, ба ӯ шаҳодатномаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб шуданаширо месупорад;

12) ариза ва шикоятҳоро доир ба қарор ва амали (беамалии) комиссияҳои интиҳоботӣ баррасӣ менамоянд ва аз рӯи онҳо қарор қабул мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

13) ба мақомоти прокуратура дар бораи вайрон карда шудани Қонуни конститутсионӣ "Дар бораи интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон", ки ҷавобгарии ҷиноятӣ дорад, маълумот медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*);

14) ба бойгонӣ супурдани хуччатҳои вобаста ба гузаронидан ва ташкили интихоботро таъмин менамояд;

15) овоздиҳии такрорӣ, интихоботи такрориро ташкил мекунад;

16) дигар ваколатҳоро мувофиқи Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Маҷлисиҳои Комиссияи марказии интихобот ва раёспурсӣ дар он сурат бозътибор шумурда мешаванд, ки агар дар онҳо на камтар аз се ду ҳиссаи ҳайати аслии комиссия дар рӯзи чаласа хузур дошта бошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Моддаи 13. Ташкили комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Қумҳурии Тоҷикистон

(*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*)

Комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Қумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Комиссияи марказии интихобот бо пешниҳоди мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо ва раёспурсӣ на дертар аз 45 рӯз пеш аз интихобот дар ҳайати раис, муовини раис, котиб ва камаш чор нафар аъзо ташкил карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 14. Ваколатҳои комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Қумҳурии Тоҷикистон

(*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*)

Комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Қумҳурии Тоҷикистон дорои чунин ваколатҳо мебошад:

1) ба иҷрои Қонуни конститутсионии мазкур дар ҳудуди ҳавзаи интихоботӣ назорат мекунад ва татбиқи яхелаи онро таъмин менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

2) ба кори комиссияҳои участкавии интихобот роҳбарӣ мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

3) бо тартиби муқарраргардида маблағҳоро дар байни комиссияҳои участкавии интихобот тақсим мекунад, ба таъмин карда шудани комиссияҳои участкавии интихобот бо бино, нақлиёт, воситаҳои алоқа назорат мекунад ва дигар масъалаҳои таъминоти моддӣ-техникии интихоботро дар ҳавзаи интихоботӣ баррасӣ менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

4) барои иштироки номзадҳо ба мансаби Президенти Қумҳурии Тоҷикистон дар маъракаи интихоботӣ шароити баробар таъмин мекунад;

5) ахбори намоёндагони мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва идораи давлатӣ, роҳбарони иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳоро оид ба масъалаҳои вобаста ба тайёри ва гузаронидани интихобот мешунавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

6) ба тартиб додани рӯихати интихобкунандагон ва пешниҳоди онҳо барои шиносии умумӣ назорат мекунад;

7) натиҷаҳои интихоботро дар ҳавза ҷамъбаस्त мекунад ва ба Комиссияи марказии интихобот ва раёспурсӣ месупорад;

8) ариза ва шикоятҳоро доир ба қарорҳо ва амали (бамалии) комиссияҳои участкавии интихобот баррасӣ мекунад ва аз рӯи онҳо қарор қабул мекунад

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

9) ваколатҳои дигарро мувофиқи Қонуни конституционии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 15. Ташкили комиссияи участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Чумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140)

Комиссияҳои участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Чумҳурии Тоҷикистон аз тарафи комиссияи ҳавзавии интиҳобот бо пешниҳоди мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо ташкил карда мешаванд. Комиссияи участкавии интиҳобот на дертар аз 35 рӯз то интиҳобот дар ҳайати 5 - 19 аъзо, аз ҷумла раис, муовини раис ва котиб ташкил карда мешавад. Агар комиссия дар ҳайати то 7 нафар ташкил карда шавад, он гоҳ раис ва котиб интиҳоб мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Дар мавридҳои зарурӣ шумораи ҳайати комиссияи участкавии интиҳобот метавонад зиёд ё кам карда шавад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 16. Ваколатҳои комиссияи участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Чумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140)

Комиссияи участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Чумҳурии Тоҷикистон дорои ваколатҳои зайл мебошад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

- 1) рӯйхати интиҳобкунандагонро дар участка тартиб медиҳад;
- 2) интиҳобкунандагонро бо рӯйхати интиҳобкунандагон шинос мекунад аризаҳоро дар бораи саҳву ғалатҳои рӯйхат қабул ва барраси намуда, масъалаи ба рӯйхат дохил намудани тағйироти дахлдорро ҳал мекунад;
- 3) лифофаҳои интиҳоботии интиҳобкунандагонро, ки наметавонанд дар рӯзи интиҳобот дар маҳалли зисти худ бошанд ва дар овоздиҳӣ иштирок намоянд, қабул мекунад;
- 4) ба аҳоли дар бораи рӯзи интиҳобот ва маҳалли овоздиҳӣ хабар медиҳад;
- 5) омодагии бинои овоздиҳӣ, қуттиҳои овоздиҳӣ ва дигар таҷҳизоти интиҳоботиро таъмин мекунад;
- 6) овоздиҳиро дар участкаи интиҳоботӣ дар рӯзи интиҳобот ташкил медиҳад;
- 7) овозҳоро, ки дар участкаи интиҳоботӣ дода шудаанд, ҳисоб мекунад;
- 8) ариза ва шикоятҳоро оид ба масъалаҳои тайёрии интиҳобот, ташкили овоздиҳӣ баррасӣ карда, аз рӯи онҳо қарор қабул менамояд;
- 9) ваколатҳои дигарро мувофиқи Қонуни конституционии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон амалӣ мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 17. Узвият дар комиссияҳои интиҳоботӣ

Узви комиссияи интихобот ҳангоми иҷрои ваколатҳояш бояд бетараф ва холис бошад, набояд дар фаъолияти ҳизби сиёсӣ иштирок кунад, супоришҳои онро иҷро наояд ва дар тарғибу ташвиқи пешазинтихоботии номзадҳои бақайдгирифташуда ширкат варзад (*Қонуни конст. ҚТ аз 19.07.2019 № 1638*).

Узви комиссия бо аризаи шахсӣ, инчунин дар сурати аз ваколат маҳрум карда шуданаш, аз иҷрои вазифаи худ озод карда шуда метавонад.

Барои узви комиссияро аз ваколат маҳрум кардан, дар сурате, ки вай талаботи Қонуни конститутсионии мазкурро вайрон ё мунтазам ба вазифаи худ безътиноӣ карда бошад, мақома ҳуқуқ дорад, ки комиссияро ташкил додааст (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар мавриди зарурат узви нави комиссияи интихоботӣ ба тартибе, ки Қонуни конститутсионии мазкур муқаррар кардааст, таъин карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боэътимоди онҳо, инчунин судяҳо, прокурорҳо, кормандони дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва мушоҳидони миллӣ аъзои комиссияи интихоботӣ буда наметавонанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Як шахс узви фақат як комиссияи интихоботӣ буда метавонад.

Моддаи 18. Ташкили кор ва мӯҳлати ваколоти комиссияҳои интихоботӣ

Маҷлиси комиссияи интихоботӣ он гоҳ босалоҳият дониста мешавад, ки агар дар он на камтар аз се ду ҳиссаи ҳайати аслии комиссия, ки дар рӯзи маҷлис ҳузур доранд, иштирок карда бошанд. Қарори комиссия дар овоздиҳии қушод бо аксарияти овози аъзои комиссия, ки дар маҷлис иштирок намудаанд, қабул карда мешавад. Аъзои комиссия, ки бо қарори он норозианд, ҳуқуқ доранд фикри махсуси худро изҳор намоянд, ки он ба таври хаттӣ ба протокол замима карда мешавад. Дар сурати тақсими овозҳо овози раисикунанда ҳалқунанда мебошад.

Иҷрои қарори комиссияи интихоботӣ, ки дар доираи ваколатҳои он қабул карда шудааст, барои комиссияҳои интихоботии поёнӣ, инчунин барои ҳамаи мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, коллективҳои меҳнатӣ ва қисмҳои ҳарбӣ, роҳбарони корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо ҳатмӣ мебошад.

Мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, шахсони мансабдор бояд ба комиссияҳои интихоботӣ дар иҷрои ваколатҳояшон мусоидат намоянд, маълумотҳоеро, ки барои кори онҳо зарур аст, дар ихтиёрашон гузоранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Мақомоти давлатӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо бино ва таҷҳизотеро, ки барои тайёри ва гузаронидани интихобот заруранд, ройгон дар ихтиёри комиссияҳои интихоботӣ қарор медиҳанд.

Комиссияи интихоботӣ ҳуқуқ дорад оид ба масъалаҳои вобаста бо тайёри ва гузаронидани интихобот ба мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, шахсони мансабдор муроҷиат кунад, ки онҳо бояд масъалаи ба миён гузошташударо баррасӣ намуда, дар мӯҳлати на дертар аз се рӯз ба комиссияи интихоботӣ ҷавоб диҳанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Узви комиссияи интиҳоботӣ бо қарори он дар давраи тайёри ва гузаронидани интиҳобот аз иҷрои вазифаҳои истеҳсоли ӯ хизматӣ бо ҳифзи маоши миёна аз ҳисоби маблағе, ки барои гузаронидани интиҳобот ҷудо карда шудааст, озод карда шуда метавонад.

Мӯҳлати ваколати комиссияҳои интиҳоботии ҳавзавӣ ва участкавӣ баъди ба вазифа шурӯ кардани Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон хотима меёбад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Моддаи 19. Баррасии шикоят нисбати қарорҳои комиссияҳои интиҳоботӣ

Мақомоти ҳизбҳои сиёсӣ, ки номзадҳоро пешбарӣ кардаанд, ҳуди номзадҳо ва прокурор нисбати қарорҳои комиссияҳои интиҳоботӣ дар давоми даҳ рӯзи баъд аз қабули онҳо ба комиссияи интиҳоботии болоӣ ӯ ба суд шикоят карда метавонанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Нисбати қарорҳои Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми даҳ рӯз баъди қабул карда шудани қарор шикоят кардан мумкин аст. Шикоят бояд дар давоми се рӯзи баъди ворид шуданаш, агар то рӯзи интиҳобот камтар аз шаш рӯз монда бошад-фаври мавриди баррасӣ қарор дода шавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

IV. РҶЙХАТИ ИНТИХОБКУНАНДАГОН

Моддаи 20. Рӯйхати интиҳобкунандагон ва тарзи тартиб додани он

Рӯйхати интиҳобкунандагон аз тарафи комиссияҳои участкавии интиҳоботӣ доир ба ҳар участкаи интиҳоботӣ тартиб дода шуда аз тарафи раис ва котиби комиссияи участкавии интиҳоботӣ бо имзо ва муҳр тасдиқ карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Рӯйхати интиҳобкунандагон аз рӯи маҳалли истиқомат дар асоси маълумот дар бораи интиҳобкунандагон, ки мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ пешниҳод кардаанд, тартиб дода мешавад. Комиссияи участкавии интиҳобот барои барӯйхатгирии интиҳобкунандагон намояндагони мақомот, муассисаҳои давлатӣ ва ташкилотҳо, новобаста аз шакли моликиятшон, инчунин иттиҳодияҳои ҷамъиятиро ҷалб карда метавонад. (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Рӯйхати интиҳобкунандагон на камтар аз 15 рӯз баъд аз ташкили комиссияҳои участкавии интиҳобот тартиб дода шуда, дар он насаб, ном ва номи падар, соли таваллуд ва суроғаи интиҳобкунанда нишон дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Рӯйхати интиҳобкунандагон-хизматчиёни ҳарбӣ, ки дар қисмҳои ҳарбӣ мебошанд, инчунин аъзои оилаҳои онҳо ва интиҳобкунандагони дигар, ки дар маҳалҳои воқеъ гардидани қисмҳои ҳарбӣ зиндагӣ мекунанд, дар асоси маълумоте, ки фармондеҳони қисмҳои ҳарбӣ пешниҳод мекунанд, тартиб дода мешавад. Хизматчиёни ҳарбӣ, ки берун аз қисмҳои ҳарбӣ зиндагӣ мекунанд, ба рӯйхати интиҳобкунандагон мувофиқи маҳалли истиқомат дар асосҳои умумӣ дохил карда мешаванд.

Рӯйхати интиҳобкунандагон аз рӯи участкаҳои интиҳоботӣ, ки дар дармонгоҳҳо, профилакторияҳо, хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дар дигар муассисаҳои таъбиату пешгирикунанда, инчунин дар назди намояндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ ташкил карда шудаанд, дар асоси

маълумотҳое, ки роҳбарони муассисаҳои мазкур пешниҳод мекунад, тартиб дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Рӯйхати интихобкунандагон дар шакле, ки барои ташкили овоздиҳӣ муносиб аст, тартиб дода мешавад.

Моддаи 21. Ба рӯйхати интихобкунандагон дохил намудани шахрвандон

Ба рӯйхати интихобкунандагон шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи дар овоздиҳӣ иштирок кардан доранд, дохил карда мешаванд.

Ба рӯйхати интихобкунандагон аз рӯи маҳалли истиқомат шахрвандоне дохил карда мешаванд, ки дар вақти тартиб додани рӯйхат дар ҳудуди участкаҳои дахлдори интихоботӣ доимӣ ё муваққатӣ зиндагӣ мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ба рӯйхати интихобкунандагон аз рӯи участкаҳои интихоботӣ, ки дармонгоҳҳо, профилакторияҳо, хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дигар муассисаҳои табобатӣю профилактикӣ ташкил карда шудаанд, ҳаммаи шахрвандоне, ки дар рӯзи гузаронидани интихобот дар маҳалҳо ва муассисаҳои мазкур мебошанд, дохил карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон фақат ба як рӯйхати интихобкунандагон дохил карда мешавад.

Шахрвандоне, ки ба участкаи интихоботӣ баъди барои шиносоии умумӣ гузоштани рӯйхати интихобкунандагон омадаанд, ба рӯйхати иловагӣ дохил карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 22. Шинос намудани шахрвандон бо рӯйхати интихобкунандагон

Рӯйхати интихобкунандагон дар участкаҳои интихоботӣ, ки аз рӯи маҳалли истиқомат тартиб дода шудааст, 15 рӯз пеш аз овоздиҳӣ, дар дигар участкаҳои интихоботӣ, ки дар назди намояндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ, санаторияҳо, хонаҳои истироҳат, беморхона ва табобатгоҳҳои дигари доимӣ, маҳалҳои дурдасту душворгузар ташкил гардидаанд, ду рӯз пеш аз овоздиҳӣ барои шиносоии умумӣ пешниҳод карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ба шахрвандон имконият муҳайё карда мешавад, ки дар бинои комиссияҳои участкавии интихоботии дахлдор бо рӯйхати интихобкунандагон шинос шаванд, инчунин дурустии маълумотҳои дар бораи интихобкунандагони ба рӯйхат дохил кардашударо тафтиш намоянд.

Шахрванд ҳуқуқ дорад дар хусуси ба рӯйхат дохил нашудан, нодуруст ба рӯйхат дохил шудан ё аз рӯйхат баровардан, инчунин саҳву хатои маълумот оид ба интихобкунанда шикоят кунад. Ариза дар бораи зарурати даровардани ислоҳ ба рӯйхат аз тарафи комиссияи участкавии интихоботӣ дар муддати на дертар аз се рӯз ва дар арафа ва рӯзи овоздиҳӣ-фавран мавриди баррасӣ қарор дода мешавад. Дар сурати рад кардани ариза комиссияи участкавии интихоботӣ фавран ба аризадиханда нусхаи қарори асоснокро дар бораи рад карда шудани аризааш медиҳад. Нисбати қарор ба комиссияҳои интихоботии болоӣ ё ба суд шикоят кардан мумкин аст, ки он дар давоми се рӯз, дар арафа ва рӯзи интихобот-фавран баррасӣ намуда, қарори қатъӣ қабул мекунад. Дар

сурате, ки барои аризадиханда қарори мусбат қабул карда шавад. Комиссияи участкавии интиҳоботӣ фавран ба рӯйхати интиҳобкунандагон ислоҳ мебарорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 23. Шаҳодатнома барои ҳуқуқи овоздихӣ

Дар сурате, ки интиҳобкунанда дар давраи байни пешниҳод кардани рӯйхати интиҳобкунандагон барои шиносоии умумӣ ва рӯзи интиҳобот чои будубоши худро тағйир диҳад, Комиссияи участкавии интиҳоботӣ бо хоҳиши интиҳобкунанда ва бо пешниҳод намудани ҳуччат, ки шахсияти ӯро тасдиқ мекунад, ба интиҳобкунанда шаҳодатномаи ҳуқуқи овоздихӣ медиҳад. Зимнан дар рӯйхати интиҳобкунандагон қайди дахлдор карда мешавад. Бо пешниҳод кардани шаҳодатномаи ҳуқуқи овоздихӣ Комиссияи участкавии интиҳоботӣ дар рӯзи овоздихӣ интиҳобкунандаро ба рӯйхати иловагии интиҳобкунандагон дар участкаи интиҳоботии маҳалли будубоши вай дохил мекунад.

V. ПЕШБАРӢ ВА БА ҚАЙДГИРИИ НОМЗАДҲО БА МАНСАБИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 24. Пешбарӣ намудани номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ҳизбҳои сиёсии ҷумҳурӣ, ки мувофиқи тартиби муқарраргардида ба қайд гирифта шудаанд, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон дар анҷуманҳо, конференсияҳои онҳо мувофиқи оинномашон, Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, инчунин маҷлиси намоёндагони вакилони халқи Маҷлиси вакилони халқи ноҳия ва шаҳрҳои тобеи ҷумҳурӣ пешбарӣ карда мешаванд. Меъёри намоёндагӣ ва тартиби ташкил ва гузаронидани Маҷлиси намоёндагони Маҷлисҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳуриро Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ муайян мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Аз тарафи ҳар ҳизби сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлисҳои вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, Маҷлиси намоёндагони вакилони Маҷлиси вакилони шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ фақат як нафар номзад ба мансаби Президент пешбарӣ шуда метавонад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Қарор дар бораи пешбарии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо аксарияти овози шумораи умумии вакилони анҷуман ё конференсияи ҳизби сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, бо аксарияти овози шумораи умумии вакилони халқи Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, инчунин бо аксарияти овози шумораи умумии намоёндагони вакилони Маҷлиси намоёндагони вакилони Маҷлисҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ қабул карда мешавад. Шакли овоздихиро мақоми дахлдоре, ки номзадро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ

кардааст, муайян менамояд. Дар бораи пешбарии номзад протокол тартиб дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Номзади ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбаришуда бояд аз тарафи панҷ Ҷоиза шумораи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи интихобот доранд, тарафдорӣ карда шавад.

Ҷамъоварии имзои шаҳрвандон ба тарафдорӣ номзади пешбарӣшаванда мувофиқи тартиб ва мӯҳлате, ки Комиссияи марказии интихобот ва раёспурсӣ муқаррар кардааст, сурат мегирад.

Пешбарӣ намудани номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки хилофи Қонуни конституционии мазкур гузаронида шудааст, беътибор доништа мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Пешбарӣ намудани номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати 50 рӯз гузаронида шуда, на дертар аз 30 рӯз то интихобот ба охир мерасад.

Шумораи умумии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳдуд карда намешавад.

Қарор дар бораи пешбарӣ намудани номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Комиссияи марказии интихобот ва раёспурсӣ дар мӯҳлати на дертар аз се рӯз баъди қабул кардани он, фиристода мешавад. Дар бораи қарори қабул кардашуда ба номзад ба мӯҳлати на дертар аз ду рӯз хабар дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Ҳизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, мақомоти намоёндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Маҷлиси намоёндагони вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардаанд, ҳуқуқ доранд ҳар вақт то интихобот қарори худро дар бораи пешбарӣ номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бекор кунанд. Ин гуна қарор ба тартибе, ки барои пешбарӣ кардани номзадҳо муқаррар гардидааст, қабул карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар вақт метавонад аз номзодии худ даст кашида, дар ин бора ба Комиссияи марказии интихобот ва раёспурсӣ бо ариза муроҷиат намояд.

Ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳрвандоне, ки барои содир намудани ҷиноят маҳкум шудаанд, новобаста ба барҳам хӯрдан ё бардоштани доғи судишон, инчунин ходимони иттиҳодияҳои динӣ пешбарӣ шуда наметавонанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар сурате, ки ягон номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ карда нашуда бошад ё ҳамаи номзадҳои пешбарӣшуда номзодии худро пас гирифта бошанд, номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ҷаласаи якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ карда мешаванд. Дар ин сурат номзадҳои пешбарӣшуда ҳисоб мешаванд, ки дар натиҷаи овоздиҳии пинҳонӣ аз тарафи аксарияти шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дастгирӣ карда шудаанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140*).

Моддаи 25. Бақайдгирии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боэътимоди онҳо

Бақайдгирии номзадҳои ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбаришуда ва шахсони боэътимоди онҳо аз тарафи Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ дар давоми се рӯз аз лаҳзаи расидани ҳуҷҷатҳои зарурӣ, вале на дертар аз 25 рӯз то интихобот сурат мегирад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Қарор дар бораи бақайдгирии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати мавҷуд будани чунин ҳуҷҷатҳо қабул карда мешаванд:

- протоколи маҷлиси мақоми олии (анҷумани, конференсияи) ҳизби сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, ҷаласаҳои Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони шаҳри Душанбе, Маҷлисиҳои намоёндагони вакилони Маҷлиси вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140*);

- нусхаи шиноснома (корти идентификатсионӣ) (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- маълумот дар бораи даромад ва вазъи молумулкӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- маълумотномаи тиббӣ оид ба вазъи саломатӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- маълумотнома аз ҷойи истиқомат (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- нусхаи ҳуҷҷати расмие, ки доштани таҳсилоти олиро тасдиқ мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- ҳулосаи Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ дар хусуси муайян намудани сатҳи донистани забони давлатӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- маълумот оид ба надоштани доғи судӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*);

- бланкаҳо бо имзои шаҳрвандон оид ба дастгирии номзад ба мансаби Президент, ки раисони ноҳияҳо, шаҳрҳо тасдиқ кардаанд;

- маълумоти тарҷумаи ҳоли номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- аризаи номзад дар бораи розигиаш барои пешбарӣ кардан ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин шахсони боэътимоди номзад наметавонанд дар ягон комиссияи интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил бошанд. Дар сурате ки агар узви яке аз комиссияҳои интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон номзад ё шахси боэътимод пешбарӣ шуда бошад, вай аз вазифаи узви комиссия аз лаҳзаи ҳамчун номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахси боэътимод ба қайд гирифта шуданаш озод кардашуда ҳисоб меёбад.

Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсӣ оид ба интихобот дар давоми ду рӯз баъди бақайдгирии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо шаҳодатномаи дахлдор месупорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Агар Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсӣ бақайдгирии номзадро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рад кунад, нисбати қарори мазкур аз тарафи ҳизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлати, маҷлиси намояндагони вакилони Маҷлиси вакилони халқҳои шахру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзади мазкурро пешбарӣ кардаанд, метавонанд ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон шикоят намоянд ва ин шикоят дар мӯҳлати шаш рӯз баррасӣ карда мешавад. Қарори Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қатъӣ мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсӣ дар мӯҳлати ҳафт рӯз баъди бақайдгирии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар матбуоти маҳаллӣ дар бораи бақайдгирӣ бо зикри насаб, ном ва номи падар, сол ва ҷои таваллуд, вазифа ва ҷои кор, ҳизбият, маҳали зист, вазъи оилавии номзад, инчунин мақома, ки номзадро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардааст, иттилоъ медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 26. Бюллетени интихобот

Шакл ва матни бюллетени интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсӣ тасдиқ карда мешавад. Дар бюллетен рӯйхати номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тартиби алифбо бо зикри насаб, ном ва номи падар, соли таваллуд, ҳизбият, вазифа, ҷойи кор ва истиқомат, ҳамчунин маълумот дар бораи аз тарафи кадом мақом ва бо кадом тартиб пешбарӣ шудани номзад дохил карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Бюллетенҳои интихоботӣ на дертар аз 10 рӯз то интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо забони давлатӣ ё забоне, ки аксарияти аҳолии ҳавзаи интихоботи бо он гап мезананд, аз ҷониби Комиссияи марказии интихобот ва раъйпурсӣ барои ҳамаи ҳавзаҳои интихоботӣ чоп карда шуда, бояд на кам аз як дараҷаи ҳифозат дошта бошанд. Комиссияҳои интихоботӣ бюллетенҳои интихоботиро бо санад месупоранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Бюллетенҳои интихобот ба комиссияҳои ҳавзавии интихобот дар давоми на дертар аз ҳафт рӯз ва ба комиссияҳои участкавии интихобот дар давоми на дертар аз ду рӯз пеш аз интихобот бо тартиби муқарраргардида дастрас карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Биное, ки бюллетенҳои интихобот дар он нигоҳ дошта мешаванд мӯҳр карда, ба муҳофизаи мақомоти корҳои дохилӣ супурда мешавад.

VI. КАФОЛАТИ ФАЪОЛИЯТИ НОМЗАДҲО БА МАНСАБИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 27. Кафолати фаъолияти номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боъътимоди онҳо

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз лаҳзаи аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ ба қайд гирифта шуданашон дар маъракаи пешазинтиҳоботӣ дар асосҳои баробар иштирок карда, барои истифодаи имкониятҳои воситаҳои ахбори омма, аз ҷумла радио ва телевизион, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи баробар доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Барои ҳамаи номзадҳои бақайдгирифташудаи мансаби Президент Ҷумҳурии Тоҷикистон шароити баробари таъминоти моддию таҳриқӣ ва молиявӣ маъракаи интиҳоботӣ таъмин карда мешавад.

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад бо интиҳобкунандагон чӣ дар маҷлисҳо ва чӣ дар шакли барои интиҳобкунандагон муносиб вохӯриҳо гузаронад. Комиссияҳои интиҳоботӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба номзадҳои мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани маҷлисҳо биноҳои мучахҳаз муҳайё мекунад. Дар бораи вақт ва ҷои гузаронидани маҷлисҳо ва вохӯриҳо аз тарафи комиссияҳои ҳавзавӣ интиҳобот ба интиҳобкунандагон пешакӣ хабар дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Мақомоти давлатӣ, идтиҳодияҳои ҷамъиятӣ, роҳбарони корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо вазифадоранд, ки ба номзадҳои мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкили вохӯриҳо бо интиҳобкунандагон, гирифтани маводҳои зарурии маълумотӣ ва ахборотӣ мусоидат намоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад бо барномаи фаъолияти ояндааш баромад кунад. Барномаи номзад набояд бо Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат дошта бошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Номзадҳои ба қайд гирифташудаи мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вақти гузаронидани маъракаи пешазинтиҳоботӣ ҳуқуқ доранд аз иҷрои вазифаҳои истехсолӣ ё хизматӣ бо ҳифзи музди меҳнати миёнаи ҷои кор аз ҳисоби маблағе, ки барои гузаронидани интиҳобот ҷудо карда мешавад, озод карда шаванд.

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боэътимоди онҳо бе розигиашон аз кор озод карда, инчунин ба кор ё вазифаи дигар гузаронида шуда наметавонанд.

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истифодаи ройгон аз тамоми намудҳои нақлиёти мусофиркаши шахрӣ ё байнишахрӣ (ба истиснои нақлиёти ҳавоӣ, қатора ва таксӣ) дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро бе розигии Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ ҳаёс кардан, дастгир кардан, маҷбуран овардан, кофтуков кардан мумкин нест, ба истиснои дастгир шуданаш дар ҷойи содири ҷиноят (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 28. Шахсони боэътимоди номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад то 15 нафар шахсони боэътимод дошта бошад, ки онҳо ба вай барои гузаронидани

маъракаи интихоботӣ ёрӣ мерасонанд, барои интихоб шудани вай ташвиқот мебаранд, манфиатҳои вайро дар муносибат бо мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, комиссияҳои интихоботӣ муҳофизат мекунанд. Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсони боэътимодно мувофиқи салоҳиди худ муайян мекунанд ва рӯйхати онҳоро ба Комиссияи марказии интихобот ва райёпурсӣ пешниҳод менамоянд. Комиссияи марказии интихобот ва райёпурсӣ шахсони боэътимодно ба қайд гирифта, ба онҳо шаходатнома медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507*).

Шахсони боэътимод аъзои комиссияҳои интихоботии дахлдор буда наметавонанд.

Шахсони боэътимод бо хоҳиши номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз иҷрои вазифаҳои истехсолӣ ва хизматӣ бо ҳифзи музди миёнаи меҳнат аз ҳисоби маблағе, ки барои гузаронидани интихобот ҷудо карда мешавад, озод карда шуда метавонанд.

Ваколатҳои шахси боэътимод метавонанд ҳар вақт то рӯзи интихобот дар асоси аризаи ӯ, инчунин бо пешниҳоди номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Комиссияи марказии интихобот ва райёпурсӣ пеш аз муҳлат қатъ карда шаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

VII. ТАРТИБИ ОВОЗДИҲӢ ВА ҶАМЪБАСТИ НАТИҶАҲОИ ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 29. Вақт ва ҷои овоздиҳӣ

Овоздиҳӣ дар рӯзи интихобот аз соати 6.00 то 20.00 вақти маҳаллӣ гузаронида мешавад. Дар бораи вақт ва ҷои овоздиҳӣ комиссияи участкавии интихоботӣ на дертар аз панҷ рӯз то интихобот ба ҳар як интихобкунанда хабарнома мефиристад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар участкаҳои интихоботӣ, ки дар қисмҳои ҳарбӣ, маҳалли буду боши шаҳрвандон воқеъ дар ноҳияҳои дурдаст ва душворгузар, инчунин дармонгоҳҳо ва хонаҳои истирохат, беморхонаҳо ва дигар муассисаҳои таъбиқоти ташкил карда шудаанд, комиссияи интихоботии участкавӣ метавонад ҳар гоҳ хатми овоздиҳиро эълон кунад, агар ҳамаи интихобкунандагон ба рӯйхат дохил кардашуда овоз дода бошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Моддаи 30. Ташкили овоздиҳӣ

Овоздиҳӣ дар биноҳои махсус ҷудо кардашуда, ки дар онҳо бояд барои овоздиҳии пинҳонӣ ба миқдори кофӣ ҳуҷраҳо ё хонаҳо таҷҳизонида, ҷойҳои додани бюллетенҳои интихоботӣ муайян карда, қуттиҳои интихоботӣ гузошта шуда бошанд, гузаронида мешавад. Қуттиҳои интихоботӣ тавре гузошта мешаванд, ки овоздиҳандагон дар вақти рафтани ба назди онҳо хатман аз ҳуҷра ё хона барои овоздиҳии пинҳонӣ гузаранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Барои ташкили овоздиҳӣ, таъмини изҳори пинҳонии иродаи интихобкунандагон, мучаҳҳаз намудани хонаҳо ва нигоҳ доштани тартиботи зарурӣ дар онҳо комиссияи интихоботии участкавӣ масъул мешавад.

Дар рӯзи интихобот пеш аз оғози овоздиҳӣ қуттиҳои интихоботӣ санчида шуда, аз тарафи раиси комиссияи участкавии интихоботӣ дар ҳузури ҳамаи аъзоёни комиссияи интихоботӣ мӯҳр карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ҳар интиҳобкунанда шахсан овоз медиҳад. Овоздиҳӣ ба ҷойи дигарон манъ аст. Бюллетенҳои интиҳобот аз тарафи комиссияи участкавии интиҳобот дар асоси рӯйхати интиҳобкунандагони участкаи интиҳоботӣ бо пешниҳоди шиносномаи шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё ҳуччати дигари тасдиқкунандаи шахсият, ки номгӯи онҳоро Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ муайян мекунад, дода мешаванд. Ҳар интиҳобкунанда барои гирифтани бюллетени интиҳоботӣ дар рӯйхати интиҳобкунандагон дар муқобили насаб, ном ва номи падари худ имзо мегузорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Интиҳобкунандае, ки наметавонад дар рӯзи интиҳобот дар маҳалли истиқомати худ бошад, метавонад аз комиссияи участкавии интиҳоботӣ маҳалли истиқомати худ варақаҳои интиҳоботро талаб кунад, нисбати номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор қабул кунад ва варақаҳои пур кардашудаи интиҳоботро дар лифофаи баста дар комиссияи участкавии интиҳоботӣ монад. Интиҳобкунанда дар бораи гирифтани варақаи интиҳобот дар рӯйхати интиҳобкунандагон имзо мекунад. Шакл ва матни варақаи интиҳобот аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ муқаррар карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар мавридҳои, ки баъзе интиҳобкунандагон ба нисбати вазъи саломатӣ ё сабабҳои дигар наметавонанд ба ҷои овоздиҳӣ ҳозир шаванд, комиссияи участкавии интиҳоботӣ бо хоҳиши онҳо метавонад камаш ба ду нафар аъзои комиссия супориш диҳад, ки овоздиҳиро дар ҷои будубоши он интиҳобкунандагон ташкил диҳанд.

Интиҳобкунандагоне, ки бо ягон сабаб ба рӯйхати интиҳобкунандагон дохил карда нашудаанд, дар асоси ҳуччате, ки шахсият ва маҳалли истиқоматашонро тасдиқ мекунад, ба замимаи рӯйхати интиҳобкунандагон дохил карда мешаванд.

Моддаи 31. Гузаронидани овоздиҳӣ

Бюллетенҳои интиҳоботро овоздиҳандагон дар ҳучра ё хонаи овоздиҳии пинҳонӣ пур мекунад. Ҳангоми пуркунии бюллетенҳо ғайри овоздиҳанда ҳозир будани шахси дигар мумкин нест. Интиҳобкунандае, ки наметавонад мустақилона бюллетенро пур кунад, ҳуқуқ дорад ба ҳучра ё хонаи овоздиҳӣ шахси дигарро, ғайр аз аъзои комиссияи интиҳоботӣ, шахсони боэътимод, мушоҳидони миллию байналмилалӣ ва намоёндагони воситаҳои ахбори омма, мувофиқи салоҳдиди худ даъват намояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Овоздиҳанда дар квадрати холии бюллетени интиҳобот дар муқобили насаб, ном ва номи падари номзаде, ки ба тарафдорӣ овоз медиҳад, аломати ҷамъ "+" мегузорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Дар сурати зидди ҳамаи номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон овоз додан, овоздиҳанда дар бюллетени интиҳобот дар квадрати холии сатри "муқобили ҳамаи номзадҳо" аломати ҷамъ "+" мегузорад. Бюллетени пуркардашударо овоздиҳанда ба куттии интиҳобот мепартояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 32. Ҳисобкунии овозҳо дар участкаи интиҳоботӣ

Ҳисобкунии овозҳо дар участкаи интихоботӣ аз тарафи комиссияи участкавии интихоботӣ оид ба ҳар номзад алоҳида алоҳида сурат мегирад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Қуттиҳои интихоботро комиссияи интихоботӣ дар ҳузури ҳамаи аъзоён баъди аз тарафи раиси комиссия эълон карда шудани анҷоми овоздиҳӣ мекушояд. То анҷоми овоздиҳӣ кушодани қуттиҳои интихобот мумкин нест. Пеш аз кушодани қуттиҳои интихобот ҳамаи бюллетенҳои истифоданашудаи интихоботро комиссияи интихоботӣ ҳисоб карда, онҳоро ботил месозад ва дар ин бора санад тартиб медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Пеш аз кушодани қуттиҳои интихоботӣ аз тарафи комиссияи участкавии интихобот дар ҳузури ҳамаи аъзоёни комиссияи участкавӣ лифофаҳои сарбаста бо варақаҳои интихоботӣ ба қуттиҳо партофта мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140*).

Комиссияи участкавии интихобот мувофиқи рӯйхати асосии интихобкунандагон ва замимаи он шумораи умумии интихобкунандагони участка, инчунин шумораи интихобкунандагонро, ки бюллетени интихоботӣ ва варақаҳо гирифтаанд, муайян мекунад. Дар асоси бюллетен ва варақаҳои интихоботӣ, ки дар қуттиҳои интихобот мавҷуданд, комиссия шумораи интихобкунандагонро, ки дар овоздиҳӣ иштирок кардаанд, шумораи овозҳои ба тарафдорӣ ва шумораи овозҳои зидди ҳар номзад додашуда, шумораи варақаҳо ва бюллетенҳоеро, ки безътибор доништа шудаанд, муайян мекунад. Аз рӯи насабҳое, ки интихобкунандагон ба бюллетенҳо ва варақаҳо илова кардаанд, овозҳо ҳисоб карда намешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507*).

Бюллетенҳо ва варақаҳои интихоботию намунашон ғайримуқаррарӣ, инчунин бюллетенҳо ва варақаҳое, ки дар онҳо ҳангоми овоздиҳӣ насабҳои беш аз як номзад гузошта шудаанд, безътибор доништа мешаванд. Дар вақти ба миён омадани шубҳа дар бораи ҳақиқӣ будани бюллетен ва варақаи интихобот масъала аз тарафи комиссияи интихоботию участкавӣ бо роҳи овоздиҳӣ ҳал карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Натиҷаи ҳисобкунии овозҳо дар маҷлиси комиссияи интихоботию участкавӣ муайян карда, ба протокол дохил карда мешавад.

Протокол дар ду нусха тартиб дода шуда, аз ҷониби раис, муовини раис, котиб ва ҳамаи аъзои комиссияи участкавии интихобот бо имзо ва муҳр тасдиқ гардида, нусхаи аслии протокол бо тартиби муқаррарнамудаи Комиссияи марказии интихобот ва раёспурсӣ фавран ба комиссияи дахлдори ҳавзавии интихоботӣ дастрас карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 33. Муайянкунии натиҷаи интихобот дар ҳавза

Дар асоси протоколҳои комиссияҳои участкавии интихобот, комиссияи ҳавзавии интихобот шумораи умумии интихобкунандагони ҳавза, шумораи интихобкунандагоне, ки бюллетен ва варақаи интихобот гирифтаанд, шумораи интихобкунандагоне, ки дар овоздиҳӣ иштирок кардаанд, шумораи овозҳое, ки ба тарафдорӣ ва шумораи овозҳое, ки зидди ҳар як номзад дода шудаанд, шумораи бюллетенҳо ва варақаҳоеро, ки безътибор доништа шудаанд, муайян мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Натиҷаи интиҳобот дар ҳавза дар маҷлиси комиссияи интиҳоботӣ муайян ва ба протокол дохил карда мешавад. Протокол дар ду нусха тартиб дода шуда, аз ҷониби раис, муовини раис, котиб ва ҳамаи аъзои комиссияи ҳавзавии интиҳобот бо имзо ва муҳр тасдиқ гардида, нусхаи аслии протокол бо тартиби муқаррарнамудаи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ фавран ба Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ фиристода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 34. Муайянкунии натиҷаи интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дар асоси протоколҳои аз Комиссияи ҳавзавии интиҳобот расида, шумораи умумии интиҳобкунандагони ҷумҳурӣ, шумораи интиҳобкунандагоне, ки бюллетен ва варақаҳои интиҳобот гирифтаанд, шумораи интиҳобкунандагоне, ки дар овоздиҳӣ иштирок кардаанд, шумораи овозхое, ки ба "тарафдорӣ" ва шумораи овозхое, ки "зидди" ҳар як номзад дода шудаанд, шумораи бюллетенҳо ва варақаҳоеро, ки безътибор дониста шудаанд, муайян мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дар сурате баргузоршуда дониста мешавад, агар дар он беш аз нисфи интиҳобкунандагони ба рӯйхати интиҳобкунандагон дохил кардашуда, иштирок карда бошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Он номзаде ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳобшуда ҳисоб меёбад, ки дар интиҳобот беш аз нисфи овозҳои интиҳобкунандагони дар овоздиҳӣ иштироккардари гирифтааст.

Интиҳобот умуман ё аз рӯи ҳавзаҳои алоҳида ё участкаҳои алоҳида аз сабаби дар рафти интиҳобот ё ҳангоми ҳисобкунии овозҳо роҳ додан ба вайронкуниҳо, ки ба натиҷаи интиҳобот таъсир расонидааст, безътибор дониста шуда метавонад. Қарор дар бораи безътибор донистани интиҳобот аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ қабул карда мешавад ва нисбати он ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати даҳ рӯз шикоят кардан мумкин аст. Ҳуқуқи шикоят кардан барои безътибор донистани интиҳобот ба номзадҳои мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тааллуқ дорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140*).

Дар сурати дар ҳавзаҳо ё участкаҳои алоҳида безътибор донистани интиҳобот бо қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ натиҷаи овоздиҳӣ дар ин ҳавзаҳо, участкаҳо аз натиҷаи умумии интиҳобот хориҷ карда мешавад, ба шарте ки бе онҳо ҳам умуман интиҳобот баргузоршуда дониста карда шавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Натиҷаи пешакии интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ тавассути воситаҳои ахбори омма дар давоми 24 соати баъди ба охир расидани интиҳобот эълон мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Натиҷаи ниҳоии интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ тасдиқ гардида, дар

муддати на дертар аз даҳ рӯзи баъди ба охир расидани интиҳобот дар матбуот интишор мегардад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 35. Овоздиҳии такрорӣ

Агар ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон беш аз ду нафар номзад ба овоз монда шуда бошанд ва ягон нафарашон шумораи даркории овозхоро нагиранд, он гоҳ бо иштироки ду номзаде, ки шумораи бештари овозхоро гирифтаанд, овоздиҳии такрорӣ гузаронида мешавад. Агар дар натиҷаи баромада рафтани номзадҳо як номзад боқӣ монад, овоздиҳии такрорӣ аз рӯи номзадии ӯ гузаронида мешавад. Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ рӯзи овоздиҳии такрориро дар ҳудуди як моҳ, баъди рӯзи гузаронида шудани интиҳобот, вале на пештар аз понздаҳ рӯзи гузаронидани интиҳобот таъин мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834*).

Хабар дар бораи гузаронидани овоздиҳии такрорӣ дар матбуот чоп карда мешавад.

Номзаде интиҳобшуда ҳисоб меёбад, ки дар овоздиҳии такрорӣ назар ба номзади дигар шумораи бештари овозҳои интиҳобкунандагони дар овоздиҳӣ иштироккардари гирифтааст, ба шарте, ки дар овоздиҳӣ бештар аз нисфи интиҳобкунандагони ба рӯйхат дохил кардашуда иштирок карда бошанд ва шумораи овозҳои ба ин номзад додашуда аз шумораи овозҳои, ки ба муқобили вай дода шудааст, зиёд бошад.

Агар дар вақти овоздиҳии такрорӣ ягон номзад Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб нашуда бошад, Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ интиҳоботи такрорӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъин мекунад.

Моддаи 36. Интиҳоботи такрорӣ

Дар сурате, ки интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузорнашуда ё безътибор доништа шавад ё агар ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон на бештар аз ду номзад ба овоз монда шуда бошанду ягон нафарашон шумораи даркории овозҳои интиҳобкунандагонро нагирад ё ҳангоми овоздиҳии такрорӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб нашуда бошад, Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ интиҳоботи такрориро таъин мекунад. Зимнан вай метавонад дар бораи зарурати гузаронидани интиҳобот аз тарафи комиссияҳои ҳавзавии интиҳобот ва участкавӣ дар ҳайати нав қарор қабул намояд. Овоздиҳӣ дар ҳамон участкаҳои интиҳоботӣ ва мувофиқи рӯйхатҳои интиҳобкунандагон, ки барои гузаронидани интиҳоботи асосӣ тартиб дода шудаанд, гузаронида мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ташкили комиссияҳо, пешбарӣ ва бақайдгирии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, чорабиниҳои дигари вобаста ба гузаронидани интиҳоботи такрорӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тартибе, ки Қонуни конститутсионии мазкур муқаррар кардааст, сурат мегирад (*Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Хабар дар бораи гузаронидани интиҳоботи такрорӣ дар матбуот чоп карда мешавад. Интиҳоботи такрорӣ на пештар аз ду моҳ баъд аз гузаштани интиҳоботи асосӣ гузаронида мешавад.

Моддаи 37. Масъулият барои вайрон кардани Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Шахсоне, ки бо роҳи зӯрӣ, фиреб, таҳдид ё бо роҳи дигар ба шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳуқуқи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб кардан ва интихоб шудан, бурдани ташвиқоти пешазинтихоботӣ мамониат мекунад, инчунин аъзоёни комиссияҳои интихоботӣ, шахсони мансабдори мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, ки ба сохтакорӣ ҳуҷҷатҳои интихобот роҳ дода, дидаю доништа овозхоро нодуруст ҳисоб кардаанд, тартиби овоздиҳии пинҳониро вайрон кардаанд ё ба дигар вайронкунии Қонуни конституционии мазкур роҳ додаанд, мувофиқи қонун ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд. Инчунин шахсоне, ки дидаю доништа маълумоти бардурӯғро, ки шаъну эътибори номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро паст мезанад, чоп кардаанд ё ба тариқи дигар паҳн намудаанд, ё нисбати аъзоёни комиссияи интихоботӣ ба таҳқир роҳ додаанд, ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Ҳангоми аз тарафи номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон вайрон кардани Қонуни конституционии мазкур Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ номзадро огоҳ мекунад, дар сурати такроран вайрон намудан вай метавонад қарори ба қайдгирии номзоди мазкурро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бекор кунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834*).

Аризаҳое, ки дар бораи вайрон карда шудани Қонуни конституционии мазкур ба комиссияи интихоботӣ, мақомоти давлатию ҷамъиятӣ дар давраи тайёрии интихобот ё баъди интихобот расидаанд, бояд дар мӯҳлати се рӯз ва аризаҳои дар рӯзи интихобот расида - февран баррасӣ карда шаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Моддаи 38. Ба иҷрои вазифа шурӯъ кардани Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯзи дар ҷаласаи якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон савганд ёд карданаш ба вазифа шурӯъ мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507*).

Раиси

Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе,

аз 21 июли соли 1994, № 1042